

VERGİSEL BOYUTLARIYLA GRUP ŞİRKETLERİ ARASI KREDİ AKTARIMI ve İŞLEMİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

TRANSFER OF CREDITS BETWEEN GROUP COMPANIES
AND ITS ACCOUNTING ON TAXATION

Veysel KAPLAN*

ÖZ

Bu çalışmada grup şirketler arası kredi aktarımı; Kurumlar Vergisi, Katma Değer Vergisi ve kredi aktarımı işleminin krediyi kullanan ve aracılık eden grup şirketleri tarafından muhasebeleştirilmesi işlemi açısından; Vergi Kanunları, ilgili diğer yasal mevzuat, Danıştay Kararları, Vergi İdaresi görüşleri ve ilgili bilimsel araştırmalar göz önünde bulundurularak incelenecektir.

Anahtar kelimeler: Grup Şirketler, Kredi Aktarımı, Örtülü Sermaye, Transfer Fiyatlandırması

ABSTRACT

In this survey, the transfer of credit between the group companies will be examined concerning corporate tax, value added tax (VAT) and the accounting operations of transferring credits in terms of group companies using the credits and intermediating them, towards tax laws, legislation, supreme court decisions, standpoint of tax administration and scientific research.

Keywords: Group Companies, Transfer of Credits, Thin-capitalization, Transfer Pricing

1- GİRİŞ

Günümüzde birçok grup şirketin sıklıkla başvurduğu kredi aktarımı, bir grup şirketin kullandığı krediyi, diğer şirkete aynı koşullarda kullandırması demektir. Buradaki amaç; mali durumu iyi olmayan, bilanço yetersizliği olan, kredi karşılığı teminatı bulunmayan veya yüksek kredi borçları olduğundan dolayı kredi çekemeyen grup şirketlerin yerine, aynı kredinin bu sıkıntıları olmayan veya daha uygun koşullarda kredi imkanı bulunan bir başka grup şirketi tarafından çekilmesi ve aynı şartlarda kullandırılmasıdır. Dolayısıyla bu işlem vergisel boyutuyla; transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç, örtülü sermaye ve Katma Değer Vergisi açısından özellik arz etmektedir.

* Vergi Müfettiş Yardımcısı

2- GRUP ŞİRKET NEDİR, KREDİ AKTARIMI NEDİR?

Ticari hayatta holding ya da grup şirketi olarak adlandırılan bu yapılanma Türk Ticaret Kanunu'nda "Şirketler Topluluğu" olarak geçmektedir. Türk Ticaret Kanunu m.195/f.4 anlamında bir şirketler topluluğu, bir ticaret şirketi ile buna doğrudan ve dolaylı olarak bağlı bulunan en az iki ticaret şirketinden meydana gelir. Ticaret şirketi olmayan bir teşebbüse, doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan ticaret şirketleri sayısının ikiye aştığı durumlarda da Türk Ticaret Kanunu m.195/f.5 anlamında şirketler topluluğu meydana gelir ve teşebbüs topluluğun hâkimi olur. Hâkim şirket, ana şirket; bağlı şirketler ise yavru şirket konumundadır. Kredi aktarımı ise, alınan bir kredinin aynı şartlarda bir başkasına kullandırılmasıdır. Buradaki işlem kredi kullandırma işlemi değil aracılık hizmetidir.

3- KURUMLAR VERGİSİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRME

3.1- Örtülü Sermaye

Örtülü sermaye 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 12. maddesinde; *"Kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları borçların, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılır."* şeklinde tanımlanmıştır.

Buradaki ortaklık ilişkisi, *"Ortaklık ilişkisi, bir kurumun hem ortak olduğu kurumlarla hem de söz konusu kuruma ortak olan gerçek kişi ve kurumlar ile olan ilişkisini kapsamaktadır. Bu ilişkide herhangi bir ortaklık payı sınırı bulunmamakla beraber İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören hisselerin elde bulundurulması halinde, bu hisselerin ait olduğu kurumlardan yapılan borçlanmalarda örtülü sermayenin oluşabilmesi için bu şekilde elde bulundurulan hisselerin sağladığı ortaklık payının en az %10 olması gerekmektedir."*

Ortaklarla ilişkili kişi, *"Ortağın, doğrudan veya dolaylı olarak en az %10 oranında ortağı olduğu veya en az %10 oranında oy veya kâr payı hakkına sahip olduğu bir kurumu ya da doğrudan veya dolaylı olarak ortağın veya ortakla ilişkili bu kurumun sermayesinin, oy veya kâr payı hakkına sahip hisselerinin en az %10'unu elinde bulunduran bir gerçek kişi veya kurumu ifade etmektedir."*

Örtülü sermaye 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda tanımlanmakla beraber yine aynı kanunun 12/6 fıkrasında örtülü sermaye sayılmayan haller sıranmış ve 12/6-a bendinde; *"kurumların ortaklarının veya ortaklarla ilişkili kişilerin sağladığı gayrinakdi teminatlar karşılığında üçüncü kişilerden yapılan borçlanmalar"* ibaresi yer almaktadır. Yani, eğer alınan borç gayrinakdi bir teminata dayanıyorsa, örtülü sermayeden bahsetmek mümkün olmayacaktır.

Yine aynı Kanun'un 12/6-b bendinde, *"kurumların iştiraklerinin, ortaklarının veya ortaklarla ilişkili kişilerin, banka ve finans kurumlarından ya da sermaye piyasalarından temin ederek aynı şartlarla kısmen veya tamamen kullandığı borçlanmalar"* hükmü yer almaktadır. Dolayısıyla grup şirketler arası kullandırılan her kredinin örtülü sermaye sayılması doğru olmayacak, kullandırılan kredi ile bankadan çekilen kredinin vadesi, faiz oranı gibi şartların aynı olup olmadığına bakılması gerekecektir.

İstanbul Vergi Başkanlığı'na yapılan kayıtlı özelge talep formunda grup şirketinden temin edilen kredi faizinin vergisel durumu sorulmuştur. Başkanlık tarafından Kurumlar Vergisi Kanunu'nun ilgili maddeleri açıklandıktan sonra; *"Bu hükümlere göre; şirketiniz tarafından bankadan temin edilen"*

¹ 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği

² 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği

ve aynı şartlarda (kredi sözleşmesinin içerdiği vade, faiz oranı ve benzeri kullandırılma şartlarında herhangi bir değişiklik yapılmadan) grup şirketinize kullandırılan kredi dolayısıyla, yapılan borçlanma Kurumlar Vergisi Kanununun 12 nci maddesi (6-b) bendi gereğince örtülü sermaye sayılmayacaktır.”³ Denmiştir.

Konuya ilişkin yargıya intikal eden bir durumda ise Danıştay 4. Dairesi, “Aynı grup bünyesinde yer alan şirketler arasında finans kaynaklarının işbirliği içinde kullanılmasının örtülü sermaye olarak kabul edilemeyeceği..”⁴ şeklinde hüküm vermiştir

Bütün bu kanun ve kararlar günümüz ticari hayatında, şirketlerin finansal faaliyetleri kullanış biçimleriyle birlikte değerlendirildiğinde, grup şirketlerin kredi aktarımı faaliyetlerini örtülü sermaye olarak değerlendirmek doğru olmayacaktır. “Örtülü sermaye hükmünün temelinde, sermaye olarak konulması gereken bir kaynağın, borç adı altında işletmeye zerkedilmesi ve kar payı dışında gelir elde edilmesini engelleme olgusu yatmaktadır. Holding ve bağlı şirketlerin finansman ihtiyaçlarını temin etmek amacıyla aktaracakları kaynakların ise zaten normal olarak sermaye olarak konulabilmesi mümkün olmayan kaynaklar olduğu açıktır.”⁵

Sonuç olarak; grup şirketlerin amaçları dikkate alındığında, hakim ya da güçlü şirketin diğer şirkete daha uygun koşullarda sağlamış olduğu kredi, ekonomik hayatta amacına uygun, normal karşıl原因 bir davranıştır. Dolayısıyla bu kredilerin grup şirketler arasında en uygun şekilde sağlanıp, en verimli şekilde kullandırılması, yani şirketlerin finansman işlemlerini tek merkezden yürüterek finansman maliyetlerini düşürmeye çalışması ilgili yasal mevzuat ve ticari teamüllerle birlikte değerlendirildiğinde, örtülü sermaye hükmü içerisinde değerlendirmek yanlış olacaktır.

3.2- Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç

Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 13-1. maddesinde, “Kurumlar, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunursa, kazanç tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılır. Alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirilir.” şeklinde tanımlanmıştır. Kanunda belirtildiği üzere ilişkili kişilerle ödünç para alınması ve verilmesi işlemi örtülü kazanç hükümleri içerisinde değerlendirilir. Ancak burada ilgili diğer şartların da sağlanması gerekmekte, her ödünç para alma verme işleminin örtülü kazanç sayılmaması gerektiği açıktır.

Aynı Kanun’un 13-2. maddesine göre ilişkili kişi, “Kurumların kendi ortakları, kurumların veya ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurum ile idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları ifade eder. Ortakların eşleri, ortakların veya eşlerinin üstsoy ve altsoy ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımları da ilişkili kişi sayılır.” şeklinde açıklanmıştır. Bu maddeye göre grup şirketler birbirleri için ilişkili kişi olmaktadır.

³ İstanbul VDB, 08.08.2012 Tarih ve B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17-2472 Sayılı Özelge

⁴ Danıştay 4. Dairesi, 07.12.1998 tarih ve 1998/3480 Esas, 1998/4820 Karar No’lu Karar

⁵ Mehmet Maç, “Holdinglerce Bağlı Şirketlere Verilen Hizmetlerin Vergisel Boyutu”, Vergi Dünyası, Sayı 254, Ekim 2002, s.12-18

Kanun'da örtülü kazanç şartları bununla sınırlı tutulmayıp, emsallere uygunluk ilkesini öngörmüştür ki bu da aynı Kanun'un 13-3. maddesinde; *"Emsallere uygunluk ilkesi, ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade eder."* şeklinde tanımlanmıştır. Kanun burada emsallere uygunluk ilkesini koyarak bu işlemin çerçevesini çizmiştir.

Konuya ilişkin 1 Seri Nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde yer alan açıklamalar örtülü kazançtan bahsedebilmenin şartları sıralanmıştır:

"Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımından söz edebilmek için;

- Bir kurum tarafından bir mal veya hizmet alım ya da satımının (alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama, kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler de bu kapsamdadır.) yapılmış olması,*
- Söz konusu kurumun bu mal veya hizmet alım ya da satımını ilişkili kişilerle yapmış olması,*
- Bu mal veya hizmet alım ya da satımında "emsallere uygunluk ilkesi 'ne aykırı olarak fiyat veya bedel tespiti yapılmış olması*

gerekmektedir.

*Dolayısıyla kurumların ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine göre tespit ettikleri fiyat veya bedel üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımı yapmış olmaları durumunda transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımından söz edilmeyecektir."*⁶

Yasal mevzuat çerçevesinde grup şirketlerin kredi aktarımı durumu bu şartların tamamını karşılamamaktadır. Nitekim konuyla ilişkili bir Danıştay kararında; *"Yükümlü şirket ile aynı holding bünyesinde bulunan Ltd. Şti. arasındaki cari hesabın finansman temini hizmeti niteliğinde olduğundan bahisle, örtülü kazanç dağıtımı yapıldığı ileri sürülen şirketin Holdinge bağlı oldukları, bu şirketlerin birisinin lehine hesaplanan faizin diğer şirketin giderini teşkil ettiğinin anlaşılması karşısında, kazancın örtülü olarak dağıtıldığına kabulüne imkan bulunmadığı"* hükmü verilmiştir.

Yine konuyla ilgili olarak yazılan bir makalede hizmetin mahiyeti; *"... grubun bir firması, diğer bir firmaya hizmet vermektedir. Bu bir finansman hizmeti değil aracılık hizmetidir. Ya da finansman aracılığı hizmeti denebilir. Burada borcu veren esas kişi grubun mali bünyesi sağlam olan firma değil, bankadır. Dolayısıyla ödenecek faiz, grubun mali bünyesi sağlam olan işletmenin alacağı ya da geliri değil, bankanın alacağı ya da geliridir. Yani bu faiz, finansman aracılığı hizmetinin bedeli değildir."*⁷ şeklinde açıklanmaya çalışılmıştır.

Sonuç olarak; grup şirketler arası kredi aktarımında, şirketlerin aktardığı kredi kendi kredisi olmayıp bankalardan sağlanarak aynı şartlarda kullanıldığından, diğer bir ifade ile kendi varlıkları arası alım satım ya da temin işlemi değil bir aracı vazifesi gördüğünden, transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımından bahsetmek yanlış olacaktır. Çünkü bankadan sağlanan kredinin aynen kullanılması; bir tarafın gelirini artırmak suretiyle diğer tarafın gelirini azaltma işlemine sebep olmadığından, örtülü kazancın en önemli şartlarından birisi olan emsallere uygunluk ilkesine aykırılık teşkil etmeyecektir.

⁶ 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği

⁷ Danıştay 7. Dairesi, 27.01.1994 tarih ve 1991/3700 Esas, 1994/256 Karar No'lu Karar

⁸ Güray Öğrendik, "Grup Şirketleri Arasında Kredi Aktarımında Örtülü Kazanç, Örtülü Sermaye, Katma Değer Vergisi Ve Muhabese", 06.08.2007, <http://www.muhasibetr.com/yazarlarimiz/guray/016/>, Erişim Tarihi: 15 Kasım 2015

4- KATMA DEĞER VERGİSİ ve BSMV AÇISINDAN DEĞERLENDİRME

Grup şirketler arası kredi aktarımını KDV ve BSMV açısından değerlendirebilmek için öncelikle kredi aktarımının KDV veya BSMV 'ye tabi olup olmadığını tespit etmek gerekir. Ardından, eğer tabi ise hangi şartlarda KDV'ye hangi şartlarda BSMV'ye tabi olduğunun ayrımını yapmak gerekir.

Bu bağlamda 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1-1 maddesinde verginin konusu; *"Türkiye'de yapılan aşağıdaki işlemler katma değer vergisine tabidir:*

1. Ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler,..." şeklinde açıklanmıştır. Dolayısıyla kredi aktarımı buradaki hizmet kavramının içinde yer almaktadır. Ancak aynı Kanun'un istisnalar bölümünde yer alan 17/4-e maddesinde; *"Banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler ve sigorta aracılarının sigorta şirketlerine yaptığı sigorta muamelelerine ilişkin işlemleri ile Kurumlar Vergisi Kanununun 7'nci maddesinin (24) numaralı bendinde belirtilen kurumların kredi teminatı sağlama işlemleri."* hükmüne yer verilmiş ve bu hüküm 1. Madde ile birlikte değerlendirildiğinde, BSMV kapsamına giren finans işlemlerinin KDV'den istisna edildiği sonucunu vermektedir.

Konuyu BSMV açısından ayrıca değerlendirmek gerekirse, 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununun 30. maddesinde; *"Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisini banka ve bankerlerle sigorta şirketleri öder."* hükmü yer almakta ve BSMV mükellefiyetinin sadece banka, banker ve sigorta şirketlerine ait bir durum olduğu anlaşılmaktadır.

Burada grup şirketlerin banka veya sigorta şirketi olmadığı açık olmakla birlikte, banker sayılıp sayılmayacağı konusu gündeme gelmektedir. Buna göre grup şirketlerin banker kapsamında BSMV mükellefi olabilmesi için aynı Kanun'un 28. maddesinin ikinci fıkrasına bakmak gerekir; *"Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım - satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka muameleleri vergisine tabidir."* Dolayısıyla Kanun'daki 'meslek haline getirenlerin' ibaresi grup şirketlerin bu bağlamda BSMV mükellefi olmaması sonucunu doğurur. Yine konuya ilişkin bir özelgede; *"...ticari ve sınai faaliyette bulunmak üzere kurulmuş olan şirketlerce yapılan kredi kullandırma işlemi, esas iştiğal konusu olarak değerlendirilemeyeceğinden BSMV ye tabi bulunmamakta olup..."*⁹ hükmü yer almakta ve grup şirketler arası kredi aktarımının BSMV' ye tabi olmadığı konusu açıklık kazanmaktadır.

Konuya tekrar KDV açısından bakmak gerekirse, kredi aktarımının KDV' ye tabi olduğu ve olmadığı durumları belirlemek gerekmektedir. Bu doğrultuda, *"Aynen kredi aktarımının bir finansman hizmeti mi yoksa bir kredi temin yani aracılık hizmeti mi olduğudur. Kanaatimizce, bu işlem bir finansman hizmeti olmaktan öte bir aracılık hizmetidir. Dolayısıyla da KDV'ne tabi olması gereken bedel bu aracılık hizmetinin bedelidir."*¹⁰ görüşü yasal mevzuatla birlikte değerlendirildiğinde ağırlık kazanmaktadır.

⁹ İstanbul VDB, 08.08.2012 Tarih ve B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17-2472 Sayılı Özelge

¹⁰ Yalçın Türker, "Grup Şirketleri Arasında Gerçekleşen Aynen Kredi Aktarımının Vergisel Boyutu", Vergi Dünyası, Sayı 271, Mart 2004

Sonuç olarak grup şirketler arası kredi aktarımı şirketlerin asıl faaliyeti olmadığı ve bu ölçüde süreklilik arz etmediği ve aynı zamanda bu şirketlerin banker sayılamayacağından dolayı BSMV'ye tabi değildir. KDV açısından bakıldığında kredinin aynen aktarıldığı durumlarda KDV hesaplanmayacak olup, bu aktarım hizmeti için ayrıca bir bedel ödenmiş olursa sırf bu bedel üzerinden KDV hesaplanması gerekecektir.

5- KREDİ AKTARIMININ MUHASABELEŞTİRİLMESİ

Çalışmamızda anlatmaya çalıştığımız grup şirketleri arası kredi aktarımının vergisel boyutunun yanında bir de muhasebeleştirilmesi boyutu vardır. Bunun için örnek bir işlemle hem krediyi çeken yani aracılık eden hem de bu krediyi asıl kullanan tarafındaki muhasebe kayıtlarına bakacağız.

Örnek: Güçlü AŞ bankadan 300.000 TL krediyi Zayıf AŞ'nin kullanabilmesi için 01.03.2015 tarihinde 6 aylık kredi çekmiştir. Kredi her aybaşı 5.000 TL faiz ödemeli olup, 01.07.2015 tarihinde anaparanın tamamı ödenerek kapatılacaktır. Ayrıca Güçlü AŞ bu aracılık işleminin hizmet bedeli olarak Zayıf AŞ'den 1.000 TL + KDV talep etmiştir.

1- Krediyi Çekip Aktaran Tarafından

GÜÇLÜ A.Ş.'nin kayıtları:

a) Kredinin Güçlü AŞ tarafından bankadan çekilmesi.

01/03/2015		
102 BANKALAR	300.000	
300 BANKA KREDİLERİ		300.000
/		

b) Çekilen krediye ait paranın Zayıf AŞ'ye aktarılması:

01/03/2015		
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	300.000	
102 BANKALAR		300.000
/		

c) Yapılan bu işlem karşılığı Zayıf AŞ'den tahsil edilecek hizmet bedelinin tahakkuk ettirilmesi ve KDV'si:

01/03/2015		
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	1.180	
679 DİĞER O.DIŞI GELİR		1.000
VE KÂRLAR		
391 HESAPLANAN KDV		180
/		

d) Hizmet bedeli ve KDV'nin Zayıf AŞ'den tahsili:

01/03/2015		
102 BANKALAR	1.180	
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR		1.180
/		

e) Çekilen krediye ait faiz taksitinin bankaya ödenmesi (her ay tekrarlanacak):

01/04/2015		
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	5.000	
102 BANKALAR		5.000
/		

f) Bankaya ödenen kredi taksitinin Zayıf AŞ'den alacağımız olduğuna dair kayıt (her ay tekrarlanacak):

01/04/2015		
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	5.000	
679 DİĞER O.DIŞI GELİR VE KÂRLAR		5.000
/		

g) Bankaya ödenen kredi taksitinin Zayıf AŞ'den tahsili (her ay tekrarlanacak):

01/04/2015		
102 BANKALAR	5.000	
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR		5.000
/		

h) Çekilen kredinin bankaya ödenerek kapatılması:

01.10.2015		
300 BANKA KREDİLERİ	300.000	
102 BANKALAR		300.000
/		

i) Bankaya ödenen kredinin Zayıf AŞ'den tahsili:

01.10.2015		
102 BANKALAR	300.000	
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR		300.000
/		

2- Krediyi Kullanan Tarafından

ZAYIF A.Ş.'nin kayıtları:

a) Güçlü AŞ'nin bankadan çektiği krediyi Zayıf AŞ'ye göndermesi:

01/03/2015		
102 BANKALAR	300.000	
336-DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR		300.000
/		

b) Güçlü AŞ'den temin edilen bu hizmete ilişkin hizmet bedeli ve KDV hesaplanması:

01/03/2015		
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	1.000	
191 İNDİRİLECEK KDV	180	
336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR		1.180
/		

c) Hizmet bedeli ve KDV'nin Güçlü AŞ'ye ödenmesi:

01/03/2015		
336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	1.180	
102 BANKALAR		1.180
/		

d) Güçlü AŞ tarafından kullanılan krediye ait faiz tahakkuku ve ödemesi (her ay aynı işlem) :

01/04/2015		
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	5.000	
336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR		5.000
01/04/2015		
336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	5.000	
102 BANKALAR		5.000
/		

e) Kullanılan krediye ait anaparanın Güçlü AŞ'ye ödenmesi:

01/10/2015		
336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	300.000	
102 BANKALAR		300.000
/		

6- SONUÇ

Bankacılık sektörü yaşanan bazı finansal krizlerden sonra, kredi verme işlemlerini kendini garantiye alma adına daha zor hale getirmiştir. Bu uygulama da grup şirketler arası kredi aktarım işlemlerini daha yaygın hale gelmesine neden olmuştur. Çünkü grup şirketler açısından önemli olan kredinin en uygun şartlarda alınmasıdır. Dolayısıyla bu işlemlerin yapılması beraberinde, vergisel açıdan bazı konuları gündeme getirmektedir.

Kurumlar Vergisi açısından bakıldığında, alınan kredi aynen diğer şirkete aktarıldığından örtülü sermaye ve transfer fiyatlandırması açısından eleştirilecek bir husus yoktur. BSMV açısından bakıldığında, bu işleme taraf olan iki şirket de BSMV mükellefi olamayacağından ve bu vergi türü kredi ilk çekildiğinde bankanın sorumluluğunda olduğundan BSMV açısından da eleştirilecek bir husus yoktur. Son olarak Katma Değer Vergisi açısından bakıldığında, kredi aktarımı işlemini bir hizmet kabul ettiğimizde bir bedel tahakkuk ettirilmeli ve bu bedele de genel oranda Katma Değer Vergisi hesaplanmalıdır.

KAYNAKÇA

- 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
- 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
- 27846 Sayılı Türk Ticaret Kanunu
- 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanunu
- 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği
- AKIN, A. (2011), "Şirketlerin Aldıkları Kredileri Bir Başka Firmaya Aynen Kullandırmalarının Vergisel Boyutu", http://www.ahmetakin.com.tr/koseyazilari_detay.asp?ID=51, Erişim Tarihi 15.Kasım.2015
- ALTINDAĞ, M. (2006), "Alınan Kredinin Aynen Başkalarına Kullandırılmasının Vergisel Boyutu", Yaklaşım Dergisi, Ekim, Sayı 166
- Danıştay 4. Dairesi, 07.12.1998 tarih ve 1998/3480 Esas, 1998/4820 Karar No'lu Karar
- Danıştay 7. Dairesi, 27.01.1994 tarih ve 1991/3700 Esas, 1994/256 Karar No'lu Karar
- İstanbul VDB, 08.08.2012 Tarih ve B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17-2472 Sayılı İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Özelgesi
- MAÇ, M. (2002). "Holdinglerce Bağlı Şirketlere Verilen Hizmetlerin Vergisel Boyutu", Vergi Dünyası, Ekim, Sayı 254
- ÖĞRENDİK, G. (2007). "Grup Şirketleri Arasında Kredi Aktarımında Örtülü Kazanç, Örtülü Sermaye, Katma Değer Vergisi Ve Muhasebe", <http://www.muhasibetr.com/yazarlarimiz/guray/016/>, Erişim Tarihi 15.Kasım.2015
- TÜRKER, Y. (2004), "Grup Şirketleri Arasında Gerçekleşen Aynen Kredi Aktarımının Vergisel Boyutu", Mart, Vergi Dünyası, Sayı 271
- YAŞAR, N. (2015), "Grup Şirketinden Borçlanma", <http://www.muhasibetr.com/yazarlarimiz/nesimiyasar/012/>, Erişim Tarihi 15.Kasım.2015
- YILMAZ, S. (2014), "Grup Şirketleri Arası Borçlanmalar Tefecilik Sayılır Mı?" Vergi Dünyası, Ağustos, Sayı 396